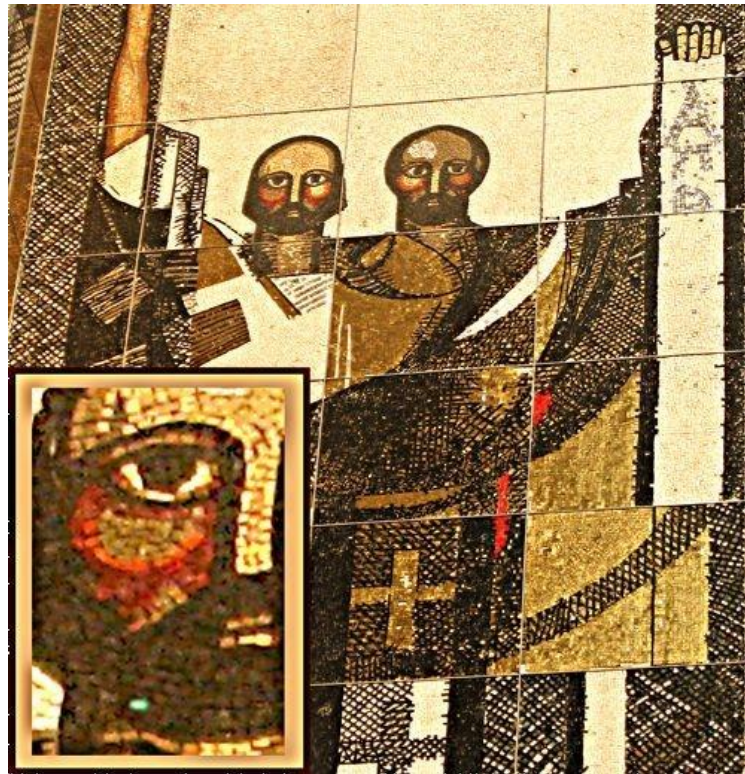

ИСТОРИЯ ЗА СИНЬОТО КАМЪЧЕ

В туристическите справочници пише, че монументалната композиция „1300 г. България“ над Шумен, глътнала бетон и арматура за цял жилищен квартал, е експонирана за близко и далечно възприемане. Паметникът, издигнат в прослава на Първото българско царство, се вижда от 40 км. Наднича от Илчов баир и във всеки южен прозорец.

Отблизо пък всичко поразява с грамадност, според някои безсмислена, но все пак и с внушението на 200 хиляди тона бетон. Само фигурата на Аспарух с коня е 1000 тона рязко изсечен гранит. „Тежко“ гледат Крум, Тервел, Омуртаг, Борис и Симеон.

Но ако човек се взре наистина много отблизо, може би с 30-кратен оптически зум, ще види като под микроскоп една човешка история, събрана в най-мъничкия детайл от бетонния колос - синьо камъче от мозайка, 2 на 2 см, боднато сякаш ни в клин, ни в ръкав в черната брада на Кирил в мозаечното пано, посветено на славянската писменост. Лицата на светите братя Кирил и Методий са на 20 м от основата и ако човек не знае къде точно да гледа, може и да не го забележи.

Знаят го само приятелите на шуменеца Огнян Пейчев, ако той лично им го е показал. „Срещнах го на една варненска автомивка през лятото на 2005-а - разказва Огнян. - Строен брадат мъж с излъчване на бохем. Беше си оставил джипа да го мият и пиеше кафе отвън. Като чу Шумен, очите му светнаха. Каза, че с града го свързва един от най-хубавите му спомени. Бил художник и работил по мозаечните пана при направата на паметника през 1981 г. Било 22 август. Работел по паното с образите на Кирил и Методий. Тъкмо довършвал Кирил, когато отдолу му изкрещели да слиза от скелето и да бяга за пиене, защото в София му се родил син!

Не слязъл веднага. Изчоплил едно камъче от черната брада на Кирил и на негово място залепил едно синьо. После кръстил сина си Кирил... Малък паметник, вграден в големия.“

Някой друг би оставил нещата дотук, но не и Огнян Пейчев. Всеки път, когато се вглеждал в паметника, го глождело кой всъщност е човекът от автомивката, пропуснал да се представи при кратката им среща. Намерил го - Иво Генчовски, художник от екипа, работил по мозайките на обекта. Оттогава Огнян все се надява, че за някоя от годишнините на паметника, открит на 28 ноември 1981 г., управниците на града ще поканят в Шумен художника и неговия син - връстник на монумента.

Източник: <https://epicenter.bg/article/Malka-istoriya-v-golemiya-pametnik/72018/11/0>